

Talousarvion 2019 ja taloussuunnitelman 2020 – 2021 laadintaohjeet

Talousarvion laadinnan perusteet ja rakenne

Kaupungin talousarvio ja taloussuunnitelma laaditaan suunnittelukaudelle 2019-2021. Suunnittelukauden ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi ja kaksi seuraavaa vuotta ovat suunnitelmavuosia. Tulevan talousarvion suunnittelu perustuu kaupunginvaltuuston 13.11.2017 hyväksymään talousarvioon vuodelle 2018 ja taloussuunnitelmaan vuosille 2019-2020.

Lautakuntien alustavat talousarviot tulokortteineen on hyväksyttävä 30.6. mennessä. Tarkemmat ohjeet ja korttipohjat valmistelijoille lähetetään 15.5. mennessä. Eurot on syötettävä Tabellaan viimeistään 31.8. Tulokortit ja lopulliset talousarvioesitykset on toimitettava talous- ja kehittämispalveluihin viimeistään 7.9. Yhtiöiden osalta päivämäärä on 28.9.

Talousarvioon sisällytetään toimialojen keskeiset kaupunkistrategiaa toteuttavat toimenpiteet. Toimenpiteitä laadittaessa tulee ottaa huomioon myös hyvinvointisuunnitelman tavoitteet. Hyvinvointisuunnitelma on osa vuosille 2017 - 2020 laadittua laajaa hyvinvointikertomusta.

Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskelman ja rahoituksen näkökulmista. Käyttötalousoosassa asetetaan palveluille ja hallinnolle tavoitteet ja budjetoidaan niiden toteuttamisessa tarvittavat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden hankinta sekä rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulo-rahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö. Mukaan liitetään omina kokonaisuuksinaan kohderahoitteisten tehtävien toiminta ja talous sekä kaupungin konserniyhtiöiden ja yhteisöjen toiminta ja talous.

Vuoden 2017 talousarviossa tarkastelunäkökulma muuttui yhä enemmän koko konsernia tarkastelevaksi. Tämä kehitys jatkuu myös tulevina vuosina. Näin ollen jo talousarviovaiheessa on huomioitava koko konsernin etu. Tavoitteet on asetettava sen mukaisesti.

Talousarviorakenteessa noudatetaan kuntaliiton talousarviosuositusta. Kaupungin palvelutuotanto ja hallinto jaetaan rahoitustavan perusteella budjettirahoitteisiin ja kohderahoitteisiin tehtäviin. Budjettirahoitteiset tehtävät rahoitetaan valtuuston verorahoitukseen perustuvilla määrärahoilla. Kohderahoitteisten yksiköiden rahoitus perustuu sisäiseen tai ulkoiseen tulo-rahoitukseen, joka perustuu palvelujen tuottamisesta saatuihin myynti- ja maksutuottoihin.

Kohderahoitteiset tehtävät vuonna 2019 ovat:

- Ruoka- ja puhtauspalvelut (nettobudjetoitu yksikkö)
- Tilaliikelaitos

Budjettirahoitteiset tehtävät vuonna 2019 ovat:

- Ulkoinen tarkastus- ja arviointi
- Hallinto
- Alueelliset palvelut
- Perusturvapalvelut
- Sivistyspalvelut
- Tekniset palvelut
- Ympäristövalvonta

Osallisuus ja vaikuttaminen

Talousarvion valmisteluun ja päätöksentekoon tulee sisällyttää keskeiset talousarviovuoden aikana toteutettavat kuntalaisten kuulemiset ja suora osallistuminen hallintosäännön 1.6.2017 (Kv 20.3.2017 § 30) ja osallisuuden ja vaikuttamisen jatkokehittämislinjausten mukaisesti (27.3.2017 § 159). Kuulemiset ja suora osallistuminen avataan kappaleessa Osallisuus ja vaikuttaminen.

Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen päätöksillä (Kv 7.11.2016 § 115, kh 14.11.2016) on linjattu, että edustuksellinen järjestelmä, asukkaiden suora osallistuminen ja vuoropuhelu sekä vaikuttamistoimielimet muodostavat kokonaisuuden.

Asukkaiden suoran osallistumisen ja päättäjien sekä kaupungin johdon ja työntekijöiden vuoropuheluun perustuvaa toimintatapaa toteutetaan kaikilla toimialoilla ja koko kaupungin alueella. Asukkaita kuullaan ennakoivasti osana kaupunkistrategian valmistelua sekä kaupungin vuosittaista talouden ja toiminnan suunnittelua. Tavoitteena on edistää asukkaiden osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia elinympäristöä ja palveluja koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon sekä edistää mahdollistamiseen ja kumppanuuteen perustuvaa toimintakulttuuria. Asukkaita kannustetaan yhteisöllisyyteen ja vastuullisuuteen sekä luovaan, omatoimiseen ja kokeilevaan toimintakulttuuriin.

Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä toimialojen viranhaltijat huolehtivat, että kaupungin asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun (Hallintosääntö 1.6.2017, kv 20.3.2017 § 30).

Taloudellinen tilanne

Yleinen taloudellinen tilanne

Valtakunnallisten arvioiden mukaan näyttää siltä, että vuosi 2017 jää poikkeuksellisen hyväksi vuodeksi kuntatalouden osalta. Kuntien talous heikkenee selvästi vuonna 2018. Kunnille toteutetun talousarviokyselyn mukaan eivät verotulot ja valtionosuudet juurikaan kasva. Toimintakulut kuitenkin kasvavat noin miljardi euroa. Investoinnit kasvavat 20 prosenttia ja lainakanta kääntyy jälleen nousuun.

Kuntasektorin korjausvelkaa on selvitetty myös Kuntaliiton ja FCG:n tuoreessa selvityksessä. Siinä arvioidaan, että kuntakonserneilla on laskennallisesti katettavaa korjausvelkaa 4 miljardia euroa pelkästään toimitilojen ja kiinteistöjen osalta. Kuntaliiton mukaan kuntien korjausvelka on edelleen kasvussa. Investointien rahoittaminen edellyttää kunnilta jatkuvaa tiukkaa menokuria ja vahvaa tulokehitystä. Myös valtion on pidättäydyttävä kuntien tulopohjan lisäheikennyksistä. Vuoden 2018 valtionosuuksiin kohdistuvat noin 200 miljoonan euron leikkaukset.

Vuonna 2018 Suomen talouskasvu hidastuu 2,4 prosenttiin. Vuonna 2019 BKT kasvaa 1,9 prosenttia. Kasvun hidastuminen johtuu pitkälti yksityisestä kulutuskysynnästä, sillä kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvu jää vuotta 2018 hitaammaksi. Inflaation nopeutuminen hidastaa reaalista käytettävissä olevien tulojen kasvua, vaikka samalla työllisyyden paraneminen tukeekin sitä. Yksityisten investointien kasvu jatkuu hyvänä, kun tuotannolliset investoinnit lisääntyvät muun muassa metsäteollisuuteen suunniteltujen suurhankkeiden vuoksi. Työllisyys jatkaa kohenemistaan, mutta hieman aiempaa hitaammin.

Nousukausi ei kuitenkaan poista julkisen talouden rakenteellista epätasapainoa. Nopeasta talouskasvusta huolimatta eivät julkisen talouden tulot riitä kattamaan menoja.

Julkisen talouden sektoreista valtio ja paikallishallinto ovat alijäämisiä ja työeläkesektori sekä muut sosiaaliturvarahastot lievästi ylijäämisiä. Koska eläkemenojen kasvu jatkuu nopeana, myös sosiaaliturvarahastojen ylijäämä kutistuu entisestään.

Rovaniemen talous

Rovaniemen kaupungin talouden tasapaino heikkenee merkittävästi vuosina 2018 ja 2019. Verotulojen arvioitu kasvu ei riitä alkuunkaan kattamaan valtionosuuksien vähentymistä ja toimintamenojen ja investointien tuomaa lisärahoitustarvetta.

Julkiselle sektorille päätetyt palkankorotukset, kiinteiden kulujen väijäämätön kasvu sekä investointien tuomat lisäkustannukset painavat vuoden 2019 tuloksen lähes kolmetoista miljoonaa euroa miinukselle. Vuosikatetta ei kerry lainkaan, vaan se on vaarassa painua negatiiviseksi. Tämä on kaupungin talouden kannalta kestävätilanne.

Raamivalmistelun yhteydessä on käynyt ilmi, että vuoden 2019 määrärahoihin kohdistuu 3,7 prosentin korotustarve vuoden 2018 talousarvioon nähden. Korotustarve aiheutuu pääosin palkankorotuksista, jotka heijastuvat myös palvelusten ostoihin ja kaikkiin hintoihin. Erityisesti tämä näkyy suurissa ostopalvelukokonaisuuksissa kuten erikoissairaanhoidossa. Myös sivistyspalvelujen mittava toimitiloihin kohdistuvat muutokset aiheuttavat lisäkustannuksia vuokrien ja kuljetusten muodossa.

Taloussuunnitelmassa edellytettyä lievästi ylijäämäistä tulosta ei saavuteta nykyisellä tulo-rahoituksella.

Vuoden 2018 ja 2019 verotulot ja valtionosuudet ovat tämän kevään arvioita ja tarkentuvat loppuvuoden 2018 aikana. Tänä vuonna verorahoituksen oletetaan kokonaisuutena toteutuvan talousarvion mukaisesti. Rahoitustuotot ja -kulut on arvioitu vuoden 2017 tilinpäätöksen. Rahoitustuottojen toteutuminen edellyttää sitä, että yhtiöiden tulokset kehittyvät positiivisesti, ja että korkotasoa säilyy alhaisella tasolla.

Koko kaupungin talouskehys vuosille 2019-2021

1000 €				Vero 21,0 %	Vero 22,0 %
	TP2017	TA 2018	TS 2019	RAAMI 2019 A	RAAMI 2019 B
Määrärahat	-345 335	-361 021	- 361 020	-374 170	-374 170
Toimintakate	-337 762	-350 740	-350 570	-362 620	-362 620
Verotulot	249 585	252 000	260 056	260 060	270 500
Valtionosuudet	94 107	93 936	93 936	92 683	92 683
Rahoitus- tuotot ja -kulut	10 777	8 894	8 894	10 000	10 000
Vuosikate	16 706	4 090	12 316	123	10 566
Poistot	-16 334	-12 085	-12 085	-12 580	-12 580
Satunnaiset erät	684				
Tilikauden tulos	1 056	- 7 995	231	- 12 457	-2 014

Yllä olevaan taulukkoon on laadittu vaihtoehdot A ja B. Sarake A kertoo talouskehysten tilanteen nykyisellä verorahoituksella ja sarake B näyttää tilanteen, jossa kunnallisvero on tarkistettu yhdellä prosenttiyksiköllä. Tarkistus toisi verorahoitusta lisää 10,5 miljoonaa euroa.

Mikäli talousarvio laaditaan nykyisillä veroprosenteilla ja määrärahoihin sallitaan kasvua 3,7 prosenttia, on vuosikate lähes nolla ja investoinnit tulevat kokonaan katettavaksi lainarahalla, jota tarvitaan 25,9 miljoonaa euroa.

Vuosien 2018 ja 2019 mahdolliset alijäämät voidaan tarvittaessa kattaa taseessa olevasta kumulatiivisesta ylijäämästä, jota vuoden 2017 lopussa oli 67,3 miljoonaa euroa.

Määrärahojen kohdentaminen tehtäville

Määrärahat talousarvioon on varattava siten, että edellä esitetty talouskehys toteutuu. Tämä edellyttää toimintamenojen kasvun rajoittamista ja toimintatuottojen lisäämistä. Lautakuntien talouden tasapainottamissuunnitelmien toimeenpanoa on edelleen voimallisesti jatkettava. Maksuperusteita ja avustusten myöntämiskriteerejä on tarkasteltava kriittisesti.

Investoinneista päätettäessä on huomioitava valmistuvien investointien aiheuttamat vuokra- ja siivouskustannukset ym. käyttökustannusten lisäykset.

Alla olevassa taulukossa on esitetty tehtävittäin talousarvion laadinnan perustaksi päätettävät määrärahat. Lautakuntien tulee omissa talousarvioesityksissään kohdentaa määrärahat palvelualueille.

Raamissa on otettu huomioon mm. seuraavat asiat:

1. Palkankorotukset kaikilla toimialoilla
2. Toimitilamuutosten aiheuttamat lisäkustannukset
3. Kasvavan inflaation vaikutus hintoihin
4. Maakuntaudistus
5. PIMA-kustannukset
6. Rakennusten ostoon ja purkuun tarvittavat määrärahat
7. Osallistuva budjetointi
8. Myllärin koulun siirto kaupungille
9. Harjoittelukoulun yläasteen aloittaminen
10. Työllisyyden hoidon lisätarpeet

Kaupungin määrärahakehys = peruskaupungin toimintakate.

Toimielimen määrärahakehys = toimielimen tuloslaskelman toimintakate.

Alustava määrärahakehys vuodelle 2019

Tehtävä/Toimiala	Toimielin	TP 2017	TA 2018	RAAMI 2019
		M€	M€	M€
Ulkoisen tarkastus ja arviointi	Tarkastuslautakunta	0,23	0,25	0,25
Hallinto	Kaupunginhallitus	14,04	15,72	18,64
Alueelliset palvelut	Aluelautakunnat	12,95	14,75	14,98
Perusturvapalvelut	Perusturvalautakunta	198,43	203,00	206,89
Sivistyspalvelut	Koulutuslautakunta	91,28	94,11	98,40
Sivistyspalvelut	Vapaa-ajanlautakunta	14,29	16,52	17,50
Tekniset palvelut	Tekninen lautakunta	8,37	10,30	11,03
Ympäristövalvonta	Ympäristölautakunta	5,74	6,37	6,59
Yhteensä		345,34	361,02	374,27

Investoinnit

Kaupungin vuosikate kattoi vuonna 2017 poistot ja 95,5 prosenttisesti myös nettoinvestoinnit. Tänä vuonna vuosikate tulee kattamaan 33,3 prosenttia poistoista. Suurin osa kaupungin investoinneista tulee vuosina 2018 ja 2019 katettavaksi lainarahalla. Tämän johdosta investointeja tulee rajoittaa mahdollisuuksien mukaan ja hakea jokaisella toimialalla vaihtoehtoisia palvelutuotantotapoja, joilla kaupungin omia investointeja voidaan välttää. Palveluja toimitilaverkkoa tulee tehostaa. Rakennusten uus- ja peruskorjausinvestoinnit tulee tapauskohtaisesti suunnitella siten, että huomioidaan mahdolliset vaihtoehtoiset investointien rahoitus- ja toteutustavat. Tämä edellyttää palvelutarpeen ja toiminnan pitkäjänteistä suunnittelua, sillä tilaratkaisuissa on varauduttava pitkäaikaisiin vuokrasopimuksiin.

Kaupunginhallituksen, vapaa-ajanlautakunnan ja teknisen lautakunnan osalta investointiosassa esitetään ja hyväksytään hankkeittain investoinnin perustelut ja kokonaiskustannusarvio sekä niihin kohdistuvat valtionosuudet ja muut tulot. Luovutusvoitot kirjataan arviovaiheessa täysimääräisinä investointiosaan ja myyntivoiton osuus käyttötalouteen. Lopulliset

kirjaukset näkyvät tilinpäätöksessä sitten, kun rahoitusosaa kirjataan myyntivoittoa vastaava korjauserä. Tilaliikelaitoksen investointeja sitoo sille päätetty nettokehys, ellei valtuustossa ole erikseen päätetty määrärahoista jollekin yksittäiselle hankkeelle.

Talousarvioon ja taloussuunnitelmaan mukaan otettavasta hankkeesta tulee olla laadittuna asianomaisen toimielimen (esim. lautakunta) hyväksymä tarveselvitys sekä hankesuunnitelma.

Tarveselvitystä laadittaessa ja hanketta suunniteltaessa on noudatettava kaupunginhallituksen hyväksymiä ohjeita. Tarveselvitysten laadintaa varten varataan tilaliikelaitoksen investointiosaan riittävä suunnittelumääräraha. Hankesuunnittelun aiheuttamat kustannukset kohdennetaan hankkeen toteuttajalle.

Hankkeita valmisteltaessa on arvioitava ja esitettävä investoinnin vaikutukset käyttötalouteen sekä huomioitava kustannukset asianomaisen tehtäväalueen määrärahoja ja niiden käyttöä suunniteltaessa.

Alustava suunnittelun pohjana oleva investointiraami ja investointien aiheuttama kaupungin lainakannan kasvu on esitetty seuraavassa taulukossa:

Koko kaupunki / 1000 €	TP2017	TA2018	TS2019	RAAMI 2019	RAAMI 2019
Vuosikate	16 706	4 090	12 316	23	10 466
Nettoinvestoinnit kaupunki	-16 795	-23 200	-23 550	-25 900	-25 900
Lainakanta kasvaa/vähenee	89	19 110	22 314	25 877	15 434

Investointeja suunniteltaessa on huomioitava myös seuraavat talouteen vaikuttavat asiat:

1. Kaavoitus
2. Rakennusten lunastukset peruskorjausten ja lisärakentamisen yhteydessä
3. Rakennusten purkukustannukset
4. PIMA-kustannukset
5. Rahoitustarve kaupungilta
6. Poistot
7. Vaikutukset käyttötalouteen
8. Konserniyhtiöille rahoitettavat investoinnit

Vuoden 2019 hankkeita:

1. Pallarintien alikulkusilta valtion kanssa /TEKLA
2. Napapiirin kehittäminen/TEKLA
3. Ruokasenkadun silta/TEKLA
4. Ounasvaaran RM-alue /TEKLA
5. Vennivaara-Länsikangas /TEKLA
6. Ylikylän monitoimitalo kaikkine järjestelyineen / ROKA
7. Etelärinteen päiväkotit /ROKA
8. Saarenkylän alueen koulujen aloitus / ROKA

9. Uima-halli Ounasvaaralle /Toteuttaja Lappi-Areena Oy
10. Ounasrinteen päiväkotivuokramalli kilpailutus/ Ulkoinen toimija toteuttaa

Tulevia hankkeita 2020 alkaen:

1. Kaupungintalo /Tilaliikelaitos
2. Vaaranlammen koulu / ROKA
3. Keskustan kadut /TEKLA
4. Kemijoen ranta-alue /TEKLA

Henkilöstö

Vakanssien perustamisten tulee jatkossakin perustua kriittiseen tarveharkintaan ja toimielinten päätöksiin. Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on palvelutuotannon ja kaupunkistrategian toteuttamisen kannalta mahdollisimman tehokkaan ja taloudellisen organisaation luominen ja ylläpitäminen.

Suunnittelussa tulee nyt kiinnittää erityistä huomiota maakuntauudistukseen niin kaupungin organisaatioon jäävien kuin kaupungilta pois siirtyvienkin toimintojen osalta. Tavoitteena on, että uudistuksen yhteydessä niin luovuttajalle kuin vastaanottajallekin muodostuu toiminnallisesti ja taloudellisesti mahdollisimman tarkoituksenmukainen organisaatio. Myös mahdollisuus, ettei maakuntauudistus toteutuisikaan, tulee huomioida tarvittavalla tavalla.

Sellaisista ratkaisuista, jotka eivät ole ilmeisen tarpeellisia ja voivat aiheuttaa hankaluutta maakuntauudistuksen yhteydessä, tulee pidättäytyä. Tällaisia voivat olla esimerkiksi palkkojen tasokorotukset taikka paikalliset sopimukset siirtyvän toiminnan piirissä.

Talousarvion laadinnassa tulee huomioida virka- ja työehtosopimusratkaisujen aiheuttamat kustannusvaikutukset. Lomarahojen leikkaus on voimassa vielä lomamääräytymisvuoden 2018-2019 osalta. Valtakunnallinen palkkakustannusten nousu vaikuttaa myös useisiin muihin kulueriin, kuten esimerkiksi ostopalveluiden kustannuksiin. 26 kuukauden mittaisen sopimusratkaisun kustannusvaikutus sopimuskauden lopulla on noin 3,5 %. Sopimuskausi päättyy 31.3.2020.

Sisäiset erät

Ruoka- ja puhtauspalvelut -yksikölle laaditaan nettobudjetti tuloslaskelman muotoon. Ruoka- ja puhtauspalveluiden kustannukset huomioidaan toimialojen määrärahoissa sisäisinä menoina ja vastaavasti ruoka- ja siivouspalveluissa sisäisinä tuloina. Sisäiset erät ruoka- ja puhtauspalvelujen osalta budjetoidaan vuoden 2018 menotasolle huomioiden määrälliset muutokset. Tilaliikelaitoksen perimät vuokrat lasketaan toimialoille kaupunginhallituksen päättämien sisäisten vuokrien määrittämissä mukaisesti huomioiden indeksitarkistukset.

Tilaliikelaitos, konserniyhtiöt ja kuntayhtymät

Uusi kuntalaki korostaa kuntakonsernin johtamista ja ohjausta. Vuodesta 2017 lähtien kunnan talouden kestävyyttä arvioidaan konsernitasolla. Rovaniemen kaupunkikonsernin taloussuunnittelun lähtökohtana on, että talouden tunnusluvut tulee voida pitää vähintään nykyisellä tasolla. Kaupunkikonsernin omavaraisuusaste vuonna 2017 oli 50,6 prosenttia ja lainakanta 3 647 euroa asukasta kohden. Konsernin tilikauden ylijäämä oli 7,4 miljoonaa euroa vuonna 2017. Taseen kumulatiivinen ylijäämä 31.12.2017 oli 131,7 miljoonaa euroa.

Tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien talouteen liittyvät

Kaupungin tytäryhteisöiden tulee laatia talousarvionsa seuraavien tavoitteiden mukaisesti:

- 1) Yhteisön tilikauden tulokset ovat vuosittain positiivisia ja tavoitteena on, että yhteisön omavaraisuusaste paranee ja koko konsernin omavaraisuusaste on yli 50 %.
- 2) Yhteisön liiketoiminnan tulorahoitus ilman kaupungin sijoituksia kattaa kaikki liiketoimintainvestointien aiheuttamat käyttö- ja pääomakulut.
- 3) Liiketoiminnan riskit on suojattu siten, ettei yhtiöiden perustehtävän toteutus vaarannu.
- 4) Kuntayhtymien kustannustason nousu ei ylitä yleistä kustannustason nousua ja kaupungin peruspääomalle tulee maksaa vähintään 3 % korko.

Merkittävien tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien on ilmoitettava 28.9.2018 mennessä arviot vuosien 2018-2021

- Liikevaihdosta
- Tilikauden voitosta/tappiosta
- Pitkäaikaisista ulkoisista lainoista
- Konsernin sisäisistä lainoista
- Investointien kokonaismäärästä vuosittain (brutto ja netto)
- Omavaraisuusasteesta
- Henkilöstön kokonaismäärästä

Tiedot pyydetään sähköisellä lomakkeella kaupungin talous- ja kehittämissyksiköstä.

Lappica Oy:n tavoitteena ei ole tuottaa omistajille tuloutettavaa voittoa, vaan hinnaltaan ja laadultaan kilpailukykyisiä palveluita ja saavuttaa positiivinen tulos. Kaupungin ja Lappica Oy:n välisessä palvelusopimuksessa tulee huomioida kaupungin henkilöstömäärän aleneminen. Tavoitteena on, että kaupungin kokonaissopimuksen hinta säilyy nykytasolla.

Napapiirin Energia ja Vesi – konsernin tulostavoite on tehdä tilikausittain voitollinen tulos ennen tilinpäätössiirtoja, satunnaisia eriä ja veroja. Konsernin tulee varautua maksamaan Rovaniemen kaupungille sijoitetulle pääomalle vähintään 8,3 miljoonan euron tuotto vuodessa.

Rovaseudun Markkinakiinteistöt Oy:n tulostavoite on tehdä tilikausittain positiivinen tulos. Yhtiö rakentaa tytäryhtiönsä kautta kaupungin päättämät toimitilainvestoinnit. Yhtiön rahoitusrakenne tulee olla sellainen, että yhtiö ilman kaupungin sijoituksia kykenee tulorahoituksellaan hoitamaan kaikki yhtiölle kuuluvat käyttö- ja pääomakulut.

Napapiirin Residuum Oy:n tavoitteena on tehdä tilikausittain positiivinen toiminnallinen tulos ilman kaupungin lisäsijoituksia ja kattaa tulorahoituksellaan vieraanpääoman lyhennykset ja korot. Yhtiön tulee varautua lain mukaisiin kaatopaikan jälkihoitovelvoitteisiin.

Rovaniemen Kehitys Oy:n tulostavoite on tehdä tilikausittain positiivinen tulos. Konserniin kuuluvan Matkailu & Markkinointi Oy:n tavoitteena on tehdä vähintään nollatulos.

Rovakaira Oy:n tulostavoite on tehdä tilikausittain sellainen tulos, että yhtiö voi maksaa omistajilleen vähintään miljoonan euron osingon.

Kuntayhtymiltä edellytetään, että ne maksavat kuntien peruspääomalle perussopimuksen mukaisesti vähintään 3 prosentin koron.

Tilaliikelaitoksen talouteen liittyvät tavoitteet

Tilaliikelaitoksen tulostavoitteena on tehdä tilikaudella vähintään positiivinen tulos. Hallinnoinnissa on noudatettava kaupunginvaltuuston päättämiä omistajapoliittisia linjauksia. Nettoinvestointien määrä on rajoitettava valtuuston päättämään kehukseen ja korvausinvestointien taso poistojen kokonaismäärään. Vuokrien määrityksessä noudatetaan kaupunginhallituksen päättämiä ohjeita.

Osakkuus- ja yhteisyhteisöille, yhdistyksille ja säätiöille asetettavat taloustavoitteet

Kaupunginvaltuuston linjausten mukaisesti tulee yhteisön toiminnan ja kaupungin omistuksen yhteisössä palvella kaupunginvaltuuston asettamia strategisia tavoitteita. Kaupungille palveluja tuottavien yhteisöjen tavoitteena tulee olla, että laskutus ja hintataso kaupungille eivät nouse, vaan kustannusten nousu pitää pyrkiä kattamaan ulkoista tulorahoitusta lisämällä. Lisäksi yhteisöjen tulee olla omalla tulorahoituksellaan kannattavia ilman kaupungin lisäsijoituksia. Tuloutusten osalta tavoitteena on säilyttää vähintään nykyinen taso.

Talousarvion valmisteluajataulu

7.5.	Talousarvion 2019 laadintaohjeet ja RAAMI kaupunginhallituksessa
toukokuu	Laadintaohjeen ja RAAMIN esittely lautakunnissa
15.5.	Talousarvion tulokorttipohjat toimitetaan asianomaisille
toukokuu	Kaupunginhallituksen budjetin laadinta
kesäkuu	Talousarvioiden käsittely lautakunnissa
30.6.	Lautakuntien talousarviot ja tulokortit on laadittu ja käsitelty alustavasti toimitelmassa
31.8..	Eurot on syötetty Tabellaan
7.9.	Lautakuntien, kaupunginhallituksen ja liikelaitosten johtokunnan alaisten yksiköiden talousarviot ja tulokortit on toimitettu talous- ja kehittämisspalveluihin

- 7.9. Investointisuunnitelma ja -tekstit ovat valmiina ja toimitettu talous- ja kehittämis- palveluihin
- 10.9. Valtuustoseminaari
- 28.9. Yhtiöiden ja yhteisöjen talousarvioesitykset on laadittu ja toimitettu tarvittavilta osin tiedoksi talousyksikköön sekä kirjan tekijälle
- 7.10. Koko kaupungin talousarvioesitys on koostettu ja toimitettu kaupunginjohtajalle tasapainotusta varten => budjettiriihiyöskentely
- 22.10. Kaupunginjohtajan talousarvioesitys julkistetaan ja esitellään kaupunginhallitukselle ja valtuustolle. Budjetin käydään lähetekeskustelu kaupunginhallituksen ja -valtuuston yhteisessä seminaarissa
- 29.-31.10. Talousarvion käsittely kaupunginhallituksessa
- 12.11. Talousarvion käsittely kaupunginvaltuustossa
- 17.11. Veroprosentin ilmoittaminen
- 3.12. Kaupunginhallitus antaa talousarvion täytäntöönpano-ohjeet
- 30.11. Tositteiden hyväksyjät on päätetty ja toimitettu talousyksikköön
- 31.12. Käyttösuunnitelmat ja Tilaliikelaitoksen TA valmiit
- tammikuu Käyttösuunnitelmien aiheuttamat muutokset täsmätään Tabellaan ja viedään tarvittavat muutokset hyväksyttäväksi kaupunginvaltuustoon.